

Dépéčko

**Jiří
BOHÁČEK**

Po jakých „tratích“ se dostal k nám
do DPO? Jak dlouho se věnuje
historii veřejné dopravy?

str. 12–13

25

Oslavy 130 let

MHD v Ostravě

vrcholí

OSTRAVA!!!

Bez vás to nejde

S velkou radostí vám přinášíme toto vydání našeho magazínu, ve kterém, mimo jiné, oslavujeme 130 let městské hromadné dopravy v Ostravě. Tato významná událost je ideální příležitostí k tomu, abychom si připomněli bohatou historii a zamysleli se nad tím, co nás sem přivedlo.

Ostravská městská hromadná doprava není jen o moderních tramvajích, autobusech a trolejbusích. Je to příběh tisíců lidí, kteří svou prací a oddaností vybudovali a stále budují tento systém. Bez jejich neúnavné práce by naše dopravní síť a kvalita služeb nebyla tím, čím je dnes – pulsujícím srdcem Ostravy.

Chtěli bychom proto vyjádřit hlubokou vděčnost všem, kteří se na tomto úspěchu historicky podíleli. Od prvních průkopníků, kteří položili základy, přes řidiče, techniky a dispečery, až po současnou generaci všech našich pracovníků. Každý z vás přispěl svou troškou k tomu, aby naše městská doprava mohla růst, prosperovat a zářit v dnešních populárních tyrkysových barvách.

Naše MHD prošla mnoha etapami společenského vývoje v Ostravě a přispěla k tomu, že dnes můžeme být hrdi na to, co jsme společně vybudovali. Naše odhodlání, vytrvalost a láska k městu jsou tím skutečným pokladem našeho dopravního podniku.

Oslavy 130 let městské hromadné dopravy v Ostravě jsou tak především oslavou nás, lidí, kteří tvoříme její srdce a duši.

S úctou
Váš Daniel Morys

- 3 **PORTRÉT:** „Dopravní podnik vnímám jako fungující firmu, která by se měla dále stabilně rozvíjet“
Jakub Sajdl, nový člen představenstva a správní ředitel
- 4 Letní festivalová jízdenka byla opět v kurzu
„Trojčata“ a tisíce kilometrů navíc
- 5 Čistota vozidel je pro nás stejně důležitá jako bezpečnost
- 6 „Pomáháme chránit bezpečnost a zdraví našich lidí i majetek firmy“
Představujeme oddělení bezpečnost
- 8 Jak budeme jezdit po prázdninách
Kde nás opět „přibrzdí“ opravy a stavby
- 9 **PROJEKT:** Zastávka Karolina ve světle a pohybu
Rozhovor s architektem Davidem Kotkem
- 10 **VÝROČÍ:** Jedeme dál – vyvrcholení oslav se blíží
Slavíme 130 let MHD v Ostravě
- 12 **TÉMA:** „Kolejová doprava mě uchvátila už jako malého kluka a stále je to moje srdcovka“
Rozhovor s Jiřím Boháčkem
- 14 **STRAVOVÁNÍ:** Nabídku obědů rozšíří plněné bagety
Jak vám dnes chutnalo? Hvězdičkujte!
- 15 Číslo měsíce
- 16 Průzkum spokojenosti zaměstnanců
Výsledky dotazníkového šetření
- 18 Služební příkazy v telefonu? Blízká budoucnost
- 19 **INFORMUJEME:** Už jezdíme!
Začala rekonstrukce dvou střeš
Bouřky jsme zvládli
Když máte žolíka...
- 20 **OHLÉDNUTÍ:** Akce pro zaměstnance
- 21 Na lyže na sklonku léta? Se skipasem ano!
- 22 Zprávy ze sítí
Pochvaly a poděkování
Slovníček ostravského dopraváka
- 24 Křížovka
Jubilea

Slavíme 130 let

MHD v Ostravě

Str. 10–13

Jakub Sajdl

„DOPRAVNÍ PODNIK VNÍMÁM JAKO FUNGUJÍCÍ FIRMU, KTERÁ BY SE MĚLA DÁLE STABILNĚ ROZVÍJET“

Začátkem srpna doplnil představenstvo naší společnosti Jakub Sajdl (JS), který se zároveň stal novým ředitelem úseku nákup a správa společnosti. Jako správnému řediteli mu podléhají útvary, které se zabývají zásobováním a sklady, ekologií, bezpečností či veřejnými zakázkami, ale také procesy souvisejícími s IT službami, právní a legislativní podporou, agendou vnitřní kontroly, organizací řízení, řízením kvality, oblastí ochrany osobních údajů a řízením projektů.

Na „půdu“ dopravního podniku jste vstoupil teprve před pár týdny, jaký je Váš první dojem?

JS: Dopravní podnik se zvenku jeví jako dobře vedená a fungující firma, s velkým důrazem na moderní technologie. Jsem rád, že moje první dny ve společnosti tento dojem potvrzují.

Jaké zkušenosti ze své předchozí profesní praxe chcete zúročit v nové pozici?

JS: Dvacet let jsem se věnoval stavebnictví ve vrcholových pozicích (obchodní ředitel, ředitel divize), poslední čtyři roky jsem byl na volné noze a spolupracoval jak s firmami ve stavebnictví, tak i na projektech přesahujících tento obor. Rád bych využil své zkušenosti s řízením soukromých společností a přinesl do DPO, v rámci své působnosti, také pohled zvenčí. Myslím si ale, že spíše než o revoluci půjde o evoluci – vyhledávání možností zlepšení a inovací a postupné zavádění změn. DPO nevnímám jako společnost, která potřebuje radikální

přístup a krizový management, ale jako firmu, která by se měla dále stabilně rozvíjet.

Co plánujete v nejbližším období?

JS: V současné době se seznamuji s jednotlivými odděleními a jejich pracovníky a snažím se co nejrychleji poznat jejich agendu. Každé oddělení má před sebou své prioritní úkoly v různé fázi rozpracovanosti, a mým záměrem je pomoci, aby byly dotaženy do úspěšného konce. S tím jdou ruku v ruce moje první podněty a návrhy na různé větší či menší změny, které bych chtěl realizovat co nejdříve.

Jaký máte vztah k veřejné dopravě?

JS: Velmi rád cestuji, a pokud je to jen trochu možné, využívám ke svým cestám právě veřejnou dopravu, a to nejen v České republice. Vlakem jsem projel většinu Evropy a na jeho palubě jsem se vydal i do exotičtějších destinací, například z turecké Ankary do iránského Teheránu. Poslední roky využívám roční ODISKU pro Ostravu

Ing. JAKUB SAJDL

- Absolvent Stavební fakulty VŠB-TU Ostrava.
- Pracovní kariéru zahájil ve společnosti Skanska CZ, následně se podílel na výstavbě průmyslové zóny Nošovice probíhající v režii Moravskoslezského kraje a Hyundai Motor Manufacturing Czech (HMMC).
- V letech 2013–2020 působil ve firmě Lesostavby Frýdek-Místek na divizi stavební výroby, nejprve jako obchodní ředitel a následně jako ředitel divize.
- Ve spolupráci s dalšími firmami se podílel na řadě projektů ve stavebnictví i projektů přesahujících tento obor.

a snažím se jezdit MHD, kdykoli to jen jde. Mimo jiné proto, že kvalita služeb poskytovaných DPO se stále zvyšuje.

Co můžete čtenářům Dépoečka prozradit ze svého soukromí?

JS: Jsem ženatý a mám malou dceru. Jak jsem už zmínil, rádi hodně cestujeme, takže dcera už má za sebou třeba 26hodinovou cestu vlakem z Washingtonu do New Orleans. Další velkou rodinnou zálibou jsou hory, kde trávíme hodně času.

Ludmila Kadrnková

LETNÍ FESTIVALOVÁ JÍZDENKA BYLA OPĚT V KURZU

Více než 4,7 tisíce prodaných festivalových jízdenek v celkové hodnotě přes milion korun. I letos jsme v době konání letních festivalů nabídli zákazníkům speciální zvýhodněné sedmidenní jízdné v ceně 250 korun. Jízdenka svým majitelům umožnila cestování ve všech spojích DPO.

Zakoupenou festivalovou jízdenku bylo možné nahrát přímo na čip festivalového náramku.

Počty rostou

Na festival Colours of Ostrava se prodalo přes 2 700 festivalových

jízdenek v celkové hodnotě více než 675 000 korun. Jízdenku bylo možné zakoupit v mobilní aplikaci MojeDPO

nebo na webu dpo.cz/festival a nahrát ji přímo na čip festivalového náramku. Zároveň MHD v těchto festivalových dnech využilo o téměř 40 procent více cestujících, kteří se odbavili na krátkodobou jízdenku přímo na validátorech ve vozech. Na festival Beats for Love se letos prodalo přes dva tisíce kusů festivalových jízdenek v aplikaci MojeDPO v celkové hodnotě přes 500 tisíc korun. Oproti roku 2023 jde o nárůst 22 procent.

Součást moderní MHD

„Těší nás, že o festivalovou jízdenku je každý rok velký zájem. Festivalová jízdenka cílí hlavně na návštěvníky města, kterým chceme ukázat, že Ostrava má moderní a přívětivou MHD,“ říká generální ředitel DPO Daniel Morys.

Festivalovou jízdenku jsme pro návštěvníky velkých kulturních a sportovních akcí poprvé připravili již v roce 2018. Speciální zvýhodněná jízdenka umožňuje účastníkům vybraných akcí cestovat MHD levněji, sedmidenní festivalová jízdenka je v ceně standardní třídní jízdenky.

Tereza Šnobllová

„TROJČATA“ A TISÍCE KILOMETRŮ NAVÍC

Festivaly Beats for Love a Colours of Ostrava patří mezi největší hudební události v České republice. Vzhledem k jejich vysoké návštěvnosti a potřebě zajistit přepravu tisíců cestujících jsme opět vypravili třívozové soupravy na posilových tramvajových spojích.

Beats for Love

Během festivalu Beats for Love, zaměřeného na elektronickou taneční hudbu, jezdily tramvajové posilové spoje ve směrech na Dubinu, Výškovice a Hranečník. Celkem bylo nasazeno osm třívozových souprav, jeden vysokokapacitní vůz KT8 a dva vysokokapacitní 18metrové autobusy.

„Coloursy“

V době konání festivalu Colours of Ostrava známého svou rozmanitou hudební nabídkou a dalšími kulturními aktivitami jsme vypravili tramvajové posilové spoje ve směrech na Dubinu, Výškovice, Porubu, Vřesinskou, Moravskou Ostravu, Plynárny a Hranečník. V provozu bylo deset třívozových souprav, až šest souprav dvouvozových a dva standardní

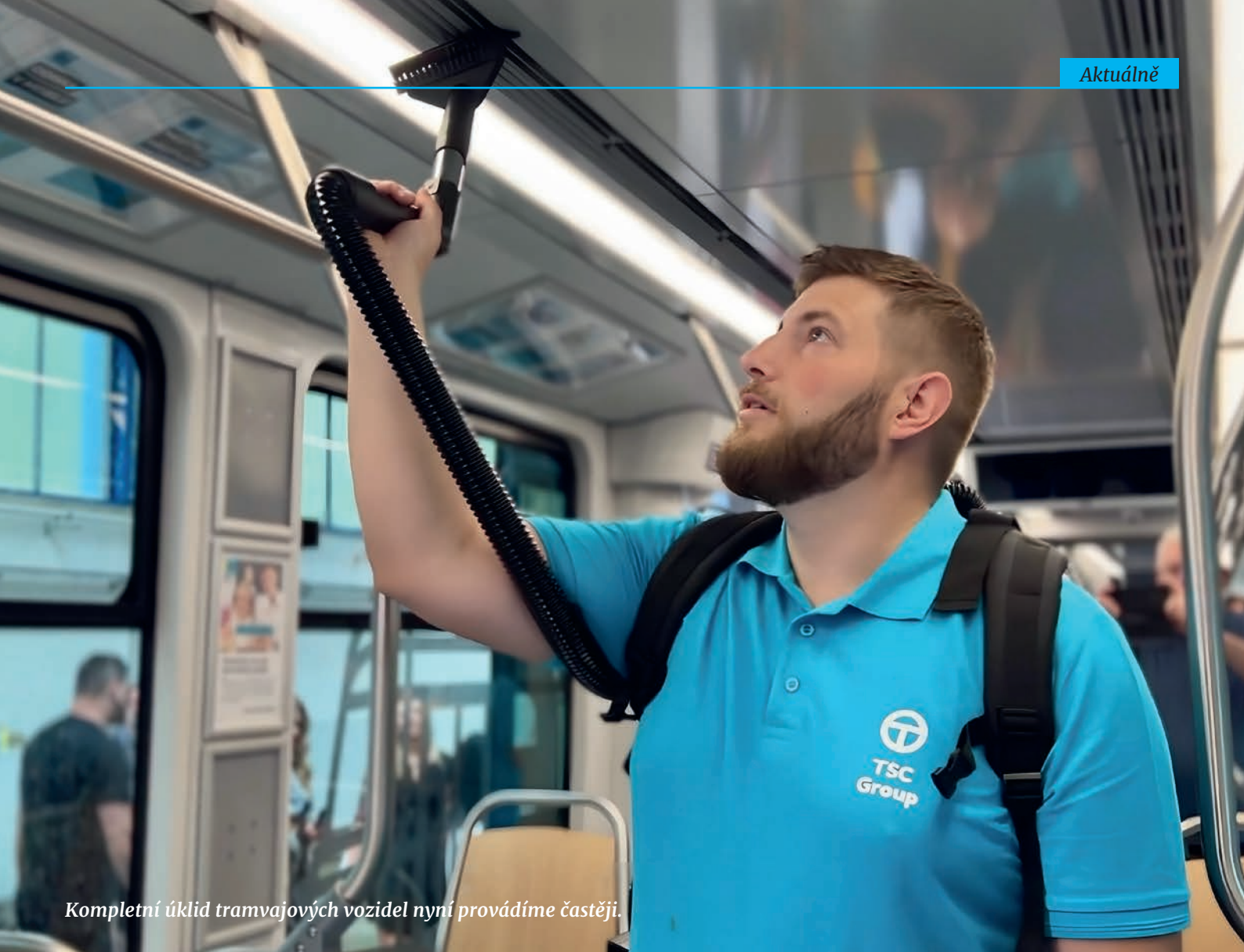
12metrové autobusy obsluhující oblast Ostravy–Poruby.

Celkem jsme pro návštěvníky obou červencových špičkových hudebních akcí vypravili 620 posilových spojů, které dohromady najely 18 392,3 kilometrů.

Posily na klíčových linkách

Kromě vypravení posilových spojů jsme také navýšili kapacitu spojů na klíčových linkách městské hromadné dopravy, které vedly k festivalovým areálům a zajistily tak plynulý pohyb návštěvníků během trvání obou festivalů. V denních hodinách byla letos v provozu také tramvajová linka číslo 6, která spojovala centrum Ostravy a Výškovice s místem konání festivalů.

Jiří Bolf

Kompletní úklid tramvajových vozidel nyní provádíme častěji.

ČISTOTA VOZIDEL JE PRO NÁS STEJNĚ DŮLEŽITÁ JAKO BEZPEČNOST

V červnu jsme veřejnost na tiskové konferenci informovali, že byly uzavřeny nové smlouvy pro úklid interiéru všech vozidel a že jsme zavedli rozšířené služby čištění vozů MHD. Například u tramvají jsme nově od května měsíčně zdvojnásobili počet tzv. kompletních úklidů.

Uklízíme častěji a na více místech

Úklid nyní probíhá každých deset dní, stejně jako u autobusů a trolejbusů. Vozidla DPO jsou pod kontrolou manažerů čistoty, našich zaměstnanců, kteří denně dohlíží jak na běžný, tak i na vyšší stupeň úklidu vozidla. Vzájemná spolupráce s dodavatelskými firmami se stále ladí, děkujeme tak všem našim kolegům a kolegyním, kteří se na kvalitě úklidu podílejí.

Zvýšená četnost mytí interiéru vozidel, rozšíření počtu tramvajových smyček,

kde se provádí úklid tramvají v provozu, ze tří na pět (Vřesinská, Hlavní nádraží, Hranečník, nově Dubina a Hlučínská), čištění parními čističi u nepřístupných míst nebo používání ekologických přípravků pro úklid – to jsou další novinky, které zavádíme.

„Od stropu až k podlaze“

„Čistota vozidel je pro nás stejně důležitá jako bezpečnost. Čistotu karoserií vozidel v DPO zajišťuje pět moderních mycích linek, o interiéry pečují dvě externí firmy. Vozidla čistíme v několika stupních. Denně probíhá běžný úklid, tj. vymetení, vysbírání odpadků

na konečné nebo při odstavení vozidla. Denně nebo dle potřeby jsou u všech vozidel čištěna madla a další dotykové plochy. Nově jsme zvýšili u tramvají četnost kompletního úklidu vozidla „od stropu až k podlaze“. Při jednání s dodavateli nám záleželo i na možnosti objednání hloubkového čištění podlah nebo dezinfekce vozu při mimořádných situacích. Důležitá pro nás byla i možnost digitalizace jednotlivých procesů úklidu,“ uvádí Daniel Morys, generální ředitel DPO.

Nejen vozidla

Celkově zajišťujeme úklid téměř 570 vozidel a více než 200 nástupišť tramvajových zastávek včetně přístřešků, laviček, proskleného zábradlí a odpadkových košů. Udržování čistoty MHD vnímáme jako veřejný zájem všech Ostravanů.

Tereza Šnobllová

„POMÁHÁME CHRÁNIT BEZPEČNOST A ZDRAVÍ NAŠICH LIDÍ I MAJETEK FIRMY“

Když se na nějakém pracovišti objeví „bezpečák“, zpravidla se říká, že to nevěstí nic dobrého. Jeho zkušenému oku totiž neujde, že se v pracovní jámě pohybuje zaměstnanec bez ochrany hlavy, že jiný kolega brousí bez ochranných brýlí, či pracuje ve výšce bez zajištění... Mýty, že bezpečnostní technik ve firmě nutně musí být osobou neoblíbenou, vyvrací vedoucí oddělení bezpečnost Jana Slámová (JS).

Skutečně jste v DPO se svým týmem proto, abyste připomínali ostatním kolegům jejich prohřešky proti BOZP a naháněli jim strach, že něco „nemají v pořádku“?

JS: (smích) Věřím, že určitě ne, že naopak jsme tady, abychom vedoucím útvarů, kteří jsou zodpovědní v rozsahu svých zastávaných pozic za bezpečnost a ochranu zdraví při práci na svých pracovištích, byli v této činnosti nápomocni. Pokud je upozorňujeme na nedostatky, zároveň se podílíme na nápravě a navrhujeme vhodná řešení. Vedle toho sledujeme měnící se legislativu v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany a zavádíme ji do prostředí naší firmy. Vyhledáváme potenciální rizika a navrhujeme cesty, jak je odstranit, případně minimalizovat tak, aby zdraví našich lidí bylo co nejlépe chráněno.

Když se vrátím na začátek: k bezpečnému pracovnímu prostředí určitě nepatří jen to, že pracovník je vybaven, zjednodušeně řečeno, helmou a rukavicemi?

JS: Zasazujeme se také o rozvoj a rozšiřování technických prostředků. Například ve vozovných nebo nabíjecích místech elektrobusů je instalována elektronická požární signalizace (EPS), v prostorách pro autobusy jsou navíc čidla úniku CNG. Tato zařízení má na starosti správa a údržba ostatního majetku, my jen „kecáme“ do toho, kde by měla být 😊. Máme také poplachový zabezpečovací systém, jehož součástí jsou i tísňová tlačítka pro zaměstnance, kteří v areálech a na ředitelství přicházejí do přímého styku s veřejností a zákazníky.

Co se stane, když někdo stiskne tísňové tlačítko nebo se spustí čidlo úniku plynu? Jak reagujete?

JS: Je třeba si uvědomit, že tyto prostředky slouží primárně přímo provozním pracovníkům. Na nich je vždy prvotní reakce. Pokud jde o tísňová tlačítka, je to zejména strážní služba přímo v objektu, která zajišťuje zásah, případně informuje policii. U plynových čidel dochází k detekci častěji, ale stále se nejedná o nijak závažně vysoká čísla. Při spuštění poplachu je reakce zase na pracovnících údržby vozidel. Pomáhá jim v tom i automatika, která se postará o otevření uzavřených prostor a odvětrání. Naše úkoly vznikají až posléze, kdy se podílíme na vyhodnocení událostí a navrhujeme opatření, která mohou pomoci riziko jejich vzniku v budoucnu snížit.

ODDĚLENÍ BEZPEČNOST v roce 2023

- › Proškolovalo 243 zaměstnanců při vstupních školeních
- › Provedlo 230 kontrolních zkoušek na alkohol
- › Dohledové centrum vyřídilo 1 040 žádostí o kamerové záznamy

Na Vivě a informačních kioscích vyvolalo rozruch video, které vzniklo ve spolupráci s oddělením péče o zaměstnance a vztahy a které ukazuje, co se může stát, když začne hořet elektrokoloběžka. Jde o aktuální problém v DPO?

JS: S rozvojem elektromobility musíme řešit i otázku dopravování zaměstnanců na pracoviště. „Elektrovozítka“ jsou stále více populární a ne všichni uživatelé si uvědomují, že kromě běžných rizik spojených s jízdou na kole hrozí navíc riziko požáru. Především při nabíjení,

které často probíhá ve vnitřních prostorách a na nevhodných místech. Vyvstala tedy nerudovská otázka „kam s nimi“, jelikož z bezpečnostních důvodů nemohou být odstavena na stejných místech s našimi ostatními dopravními prostředky. Naším úkolem bylo najít v areálech vhodné prostory k jejich bezpečnému parkování. Ale abych byla přesná: v areálech DPO je zakázáno jezdit nejen na elektroběžce či elektrokole, ale i na běžných jízdních kolech nebo koloběžkách. V tomto případě je důvodem nebezpečí úrazu. Ve všech areálech jsou proto vyhrazena místa pro jejich odstavení.

Lepší než odstraňování následků je určitě prevence. Co všechno u nás ve firmě zahrnuje výchova zaměstnanců k bezpečné a zdraví neohrožující práci?

JS: Třeba školení. Všichni z nás jsme ve svém pracovním životě již mnohá školení zažili a byla na různých úrovních. A ruku na srdce: co si z nich pamatujeme? Zaujmutí posluchače natolik, aby udrželi pozornost a jejich přítomnost nebyla jen formální, není vždy jednoduché. Pokud je to v rámci školeného tématu možné, snažíme se i o praktický nácvik. Například „cvičné“ použití hasicích přístrojů se setkává s velkým zájmem. Na školeních také používáme, pokud je máme k dispozici, záznamy z reálných požárů našich vozidel. Zde krok po kroku můžeme účastníkům vysvětlit, zda byl postup při likvidaci požáru správný a kde nastaly případné chyby.

Jak by se školení ještě dala více zatraktivnit?

JS: Velký progres v rámci školení dnes zaznamenává virtuální realita, která umožní zaměstnancům efektivněji se připravit na mimořádné situace ohrožující život. Zaměstnanec si velmi rychle uvědomí rizika, lépe si obsah školení zapamatuje, lépe se soustředí a úkony v tréninkovém scénáři plní přirozeně a podvědomě. Ve virtuální realitě může zažít rychlost šíření požáru, výbuch, vtažení ruky do stroje, poranění oka, pokud nemá ochranné brýle apod. Vyzkouší si svoje reakce na reálnou situaci, a naučí se eliminovat chyby. Zatím je to u nás „hudba budoucnosti“, v současné době jde o nákladnou záležitost. Ale ať chceme nebo ne, novým technologiím se zkrátka v budoucnu nevyhneme.

Zleva: Tomáš Michálek, Pavel Zimčík, Kamil Šindler, Jana Slámová, Ondřej Čubík.

Vaše práce vyžaduje velké množství nejrůznějších záznamů a vedení dokumentace, a to jak pro Váš tým, tak pro ostatní zaměstnance. Pomáhají i tady nové technologie?

JS: Tam, kde to legislativa umožňuje, elektronizujeme, ať už jde o zrušení papírových knih evidence prováděných dechových zkoušek, kdy nedávno v elektronickém systému přibyla i evidence zkoušek na návykové látky. Od letošního roku jsme v IS Helios rozjeli elektronické knihy evidence úrazů, což se do té doby provádělo rovněž v papírové podobě. Věříme, že ač na počátku jde „rozjezd“ některých nových aplikací ztuhla, vedoucí útvarů si již na tyto změny zvykli. Určitě jim ušetří čas, který pak mohou věnovat jiným provozním záležitostem.

Kolik lidí čítá Váš tým? Jak máte rozděleny kompetence?

JS: Naše oddělení je o pěti lidech. Máme na starost nejen bezpečnost a ochranu zdraví

při práci, kde odborně způsobilou osobou v prevenci rizik jsem já a kolega Tomáš Michálek. Pavel Zimčík je zodpovědný za oblast požární ochrany a krizového řízení, kolega Kamil Šindler se stará o zdravý chod dohledového centra. Poslední, ale neméně důležitý člen našeho týmu Ondřej Čubík, má na svých bedrech komplexní bezpečnost podniku (pro představu: například analyzuje bezpečnostní rizika, metodicky vede realizaci bezpečnostních opatření nebo koordinuje spolupráci s bezpečnostními složkami).

Jaké priority čekají Vaše oddělení v nejbližším období?

JS: Chtěli bychom od příštího roku spustit periodická školení administrativních zaměstnanců z bezpečnosti a ochrany zdraví při práci formou e-learningu na „moodle“ (poskytovatel SW řešení pro e-learning v DPO – pozn. redakce), kde již máme touto formou nastaveno školení vedoucích zaměstnanců.

V oblasti požární ochrany plánujeme spolu s kolegy z IT rozvoj a spuštění aplikace pro vypracování a registraci protokolů požární bezpečnostních zařízení do elektronické podoby, tím se nejen urychlí celý proces samotné kontroly, ale opět dojde k odbourání velkého množství „papírové“ práce.

Největší prioritu však vidíme v rozšíření provozní doby dohledového centra, kdy dosavadní omezený provoz již přestává dostatečně potřebovat podniku. Za zmínku určitě ještě stojí blížící se dokončení projektu „Bezpečný DPO“. V jeho rámci již proběhla montáž zmiňovaných EPS, čidel CNG nebo obnova a modernizace oplocení. Předpokládáme, že v nejbližší době bude dokončena také požární ochrana datových center samohasícím zařízením. Zbývat nám pak bude už jen obnova kamerového systému v našich areálech.

Ludmila Kadrnková

JAK BUDEME JEZDIT PO PRÁZDNINGÁCH

S přechodem prázdnin do nového školního roku končí letní provoz naší MHD. Od 2. září dochází k několika změnám v autobusové dopravě.

K úpravě trasy dojde na lince 44.

Na lince 43 vycházíme vstříc požadavkům řidičů na záměnu sledu zastávek v konečném úseku trasy. Zastávky Svinov, mosty a Svinov, nádraží budou prohozeny tak, aby řidiči mohli využívat přestávku u sociálního zázemí pod svinovskými mosty.

Na lince 44 dojde k úpravě tras. Spoje, které dosud končily na zastávce Svinov, nádraží, budou nově končit na zastávce Svinov, mosty (horní zastávka), stejně jako v letním provozu. Spoje s konečnou na zastávce Řecká budou prodlouženy až na zastávku Svinov, mosty (horní

zastávka). Spoje končící během školního roku na zastávce Třebovice, Tesco zůstanou beze změny.

Linka 20 se ruší z důvodu malé poptávky. Původně byla důležitou spojnici mezi Ekonomickou fakultou Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (VŠB-TUO) a studentskými kolejemi. V důsledku přestěhování fakulty z původního objektu na Sokolské třídě do nového centra v porubském kampusu VŠB-TUO na ulici 17. listopadu ztratila svůj význam.

Mění se také názvy některých zastávek. Zastávka „Heřmanice, pivovar“ bude přejmenována na „Heřmanice, kult. dům“, a zastávka „Kulturní dům“ se bude nově nazývat „Stará Bělá, kult. dům“. Zastávka Městská nemocnice u nového parkovacího domu začne fungovat až po ukončení výluky a bude na znamení. Po ukončení výluky na ulici Hornopolská budou tuto zastávku obsluhovat linky 37, 71, 99, 103 a 104.

Uvedené změny zavádíme s cílem zajistit plynulost a komfort městské hromadné dopravy během nadcházejícího školního roku a věříme, že přispějí k lepšímu cestování všech uživatelů. Kolegům v DPO děkujeme za spolupráci a flexibilitu při realizaci těchto úprav.

Martin Sulowski

KDE NÁS OPĚT „PŘIBRZDÍ“ OPRAVY A STAVBY

Stavební činnost přinese dopravní omezení pro naše autobusy, tramvaje i trolejbusy také po prázdninách. Co už je minulostí a co nás teprve čeká?

Ukončené uzávěry

V polovině prázdnin jsme měli za sebou 21 výluk a silničních uzávěr na území Ostravy a okolí. V srpnu k nim přibýly další. 11. srpna skončil pro naše autobusové linky 47, 54 a 58 po opravě komunikace a zastávek odklon z ulice Dr. Slabihoudka v Porubě, a také oprava ulice 26. dubna v Plesné, kde se provoz vrátil „do normálu“ zhruba po třech letech. 16. srpna se vrátilo do svých tras tramvaje na ulici 28. října. V Hlučíně byla dokončena oprava ulice Ostravské

a linky 34, 56, 66 a 67 opět jezdí po svých trasách. Začátkem září by měla být ukončena i oprava parovodu na ulici Nádražní v centru města a v Krásném Poli by linka 46 měla jezdit po nové, opravené komunikaci. Zároveň se snad vrátíme do běžného provozu na trase z Klimkovic do Hýlova.

Jaká omezení přináší nadcházející podzim?

V tramvajové dopravě to je například osmidenní výluka na ulici Palkovského při odhlučnění tramvajové tratě,

výměna kolejí u kruhového objezdu na ulici Dr. Martíňka v Hrabůvce, nebo výměna kolejí na Hulváckém kopci. V trolejbusové dopravě i nadále potrvá uzávěra ulice Hornopolská, a tím odklon linek 103 a 104. V autobusové dopravě za zmínku stojí oprava kruhového objezdu v Porubě na Hlavní třídě, probíhající oprava mostu v Polance, oprava ramp na křižovatce Rudná – Plzeňská nebo probíhající oprava ulice Vratimovské ve Vratimově. Samostatnou kapitolou je rekonstrukce areálu Trolejbusy, kde se provoz MHD řeší průběžně. Nelze vyloučit, že přibudou další opravy, na které budeme muset chtít nechtě pružně reagovat.

David Mlčák

Vizualizace nového vzhledu přístřešků zastávky.

ZASTÁVKA KAROLINA VE SVĚTLE A V POHYBU

Významný přestupní uzel v centru Ostravy, zastávka Nová Karolina, projde proměnou. Její nový vzhled navrhl ateliér PROJEKTSTUDIO EUCZ, jehož „hlavy a srdce“, architektka Davida Kotka (DK), jsme se zeptali:

Zastávka Karolina bude po modernizaci rozhodně „jiná než ostatní“. Můžete stručně popsat navrhovanou konstrukci?

DK: Jedná se o jednu z nejfrekventovanějších zastávek v Ostravě a na základě toho bylo zvoleno architektonické řešení s použitím moderních technologií. Namísto kopírování unifikovaných zastávek hromadné dopravy jsme se snažili najít zábavnou, pestrou a přesto jednoduchou formu, která sama o sobě bude představovat dopravu a pohyb.

Hlavní část přístřešku, pracovně jí říkáme „křídlo“, je poskládána z identických elementů, které rotujeme a posouváme kolem jedné osy. Ve výrobě to bude znamenat maximální úsporu. Takto navržená konstrukce ve výsledku na nástupní / výstupní části zastávky tvoří

přístřešek a svou rotací se z ní stává na opačné straně zábradlí.

Pokud jde o použitý materiál, pro realizaci přístřešku pro cestující byla zvolena jednoduchá montovaná ocelová konstrukce, kterou zároveň půjde snadno rozmontovat a rozebrat pro případný servis. Transparentním provedením, které jsme navrhli, navíc výrazně zlepšujeme současný stav přístřešku, aniž bychom vytvářeli obrovskou hmotu v daném místě, která by tvořila optickou bariéru.

Netradiční bude také osvětlení nového přístřešku, který by se mohl stát další světelnou dominantou města. Jak bude osvětlení fungovat?

DK: Osvětlení by mělo být řešeno pomocí programovatelných RGB LED pásků s tím, že bude možné volit v různé denní době

a při různých příležitostech, například zajímavých událostech a výročích, jeho barevnost a intenzitu. Osvětlení dobře viditelné i v denních hodinách dotvoří vizuál zastávky a zároveň bude zvyšovat její bezpečnost.

Bude s novým přístřeškem „ladit“ také vybavení zastávky?

DK: Za naše architektonické studio bychom byli rádi, aby design vybavení odpovídal charakteru zastávky.

Ve svém portfoliu máte řadu staveb ve veřejném prostoru. Jaké další projekty tohoto typu jste realizovali či připravujete?

DK: V Ostravě je to například úprava prostoru Hlavního nádraží, mimo Ostravu třeba nádraží Břeclav, ale i další. Jedním z nejúspěšnějších projektů je budova železniční zastávky Čeladná, která získala čestné uznání v soutěži Stavba roku Moravskoslezského kraje v kategorii dopravní, inženýrské a vodohospodářské stavby.

Redakce

JEDEME DÁL – VYVRCHOLENÍ OSLAV SE BLÍŽÍ

Projekt k 130. výročí zahájení provozu MHD v našem městě běží, pracovní skupina na jeho přípravu již úspěšně realizovala velkou část náročného „narozeninového“ programu. Před námi je ale to nejtěžší – seriál zářijových akcí, kterými vyvrcholí oslavy letošního jubilea.

Prohlídky historických vozidel během letošní muzejní noci si nenechaly ujít stovky návštěvníků.

Co máme za sebou

Naposledy jsme rekapitulovali, jak jsme se v našich vybraných areálech vypořádali s exkurzemi, které jsme pro veřejnost

pojmenovali „Pod pokličkou“. Od té doby se nám podařilo úspěšně naplnit další část harmonogramu letošních jubilejních aktivit, a tak jsme nejdříve 1. června zdárně uskutečnili vycházku po stopách zrušené tramvajové trati do Hrabové, Ščučí. Velmi milá akce, které se zúčastnily dvě skupiny předem registrovaných zájemců, proběhla očekávaným způsobem. Lidé měli opravdový zájem, fotili, vyptávali se a obdivovali na základě

bohaté fotografické dokumentace, jak se krajina za tu dobu změnila.

15. června proběhla tradiční Ostravská muzejní noc, kterou jsme pochopitelně zařadili do akcí k letošnímu výročí. Každoročně návštěvnický velmi úspěšná akce i letos přilákala na 2 500 lidí. Poprvé jsme na ní rozbalili velký cool.cz set, rozuměj velký stan

s prodejem upomínkových předmětů, a neprohlopili jsme, zájem byl značný.

„Putovní“ výstava

Zdárně jsme také absolvovali první část tematické výstavy „lidé v MHD“. V období od 18. června do 7. července jsme ji ve formě fotografických plakátů City Gallery umístili na frekventované místo vedle obchodního centra Karolina. Výstava je ale takřikajíc putovní, a tak je nyní během prázdnin k vidění v našem martinovském areálu. Denně si ji mohou prohlédnout nejen naši zaměstnanci, ale také kolegové ze společnosti Škoda Ekova a všichni návštěvníci, kteří se v „dílňách“ objeví. Další štaće výstavu ještě čekají – objeví se v den konání slavnostního konvoje na náměstí S. Čecha v Ostravě-Prívově a pak se ještě na týden vrátí do centra města k OC Karolina.

Co nás čeká v září

10. srpna úspěšně proběhla akce s názvem „Historická vozidla v depozitáři“. Šlo o druhý ročník akce, která se zdá být novou tradicí. Letošní komentované prohlídky depozitáře historických vozidel v areálu martinovských dílen začaly v 9:00, 11:00, 13:00 a poslední v 15:00 hodin. Počet návštěvníků jednotlivých exkurzí byl také omezen povinnou registrací.

To je zatím vše z našeho dosud naplněného harmonogramu oslav. Nyní nás čeká ono vyvrcholení, především v podobě slavnostního konvoje vozidel (7. září) a Dne ostravských dopraváků (14. září). Ani tím ale letošní oslavy 130. výročí ostravské MHD nekončí. O tom ale zase až příště.

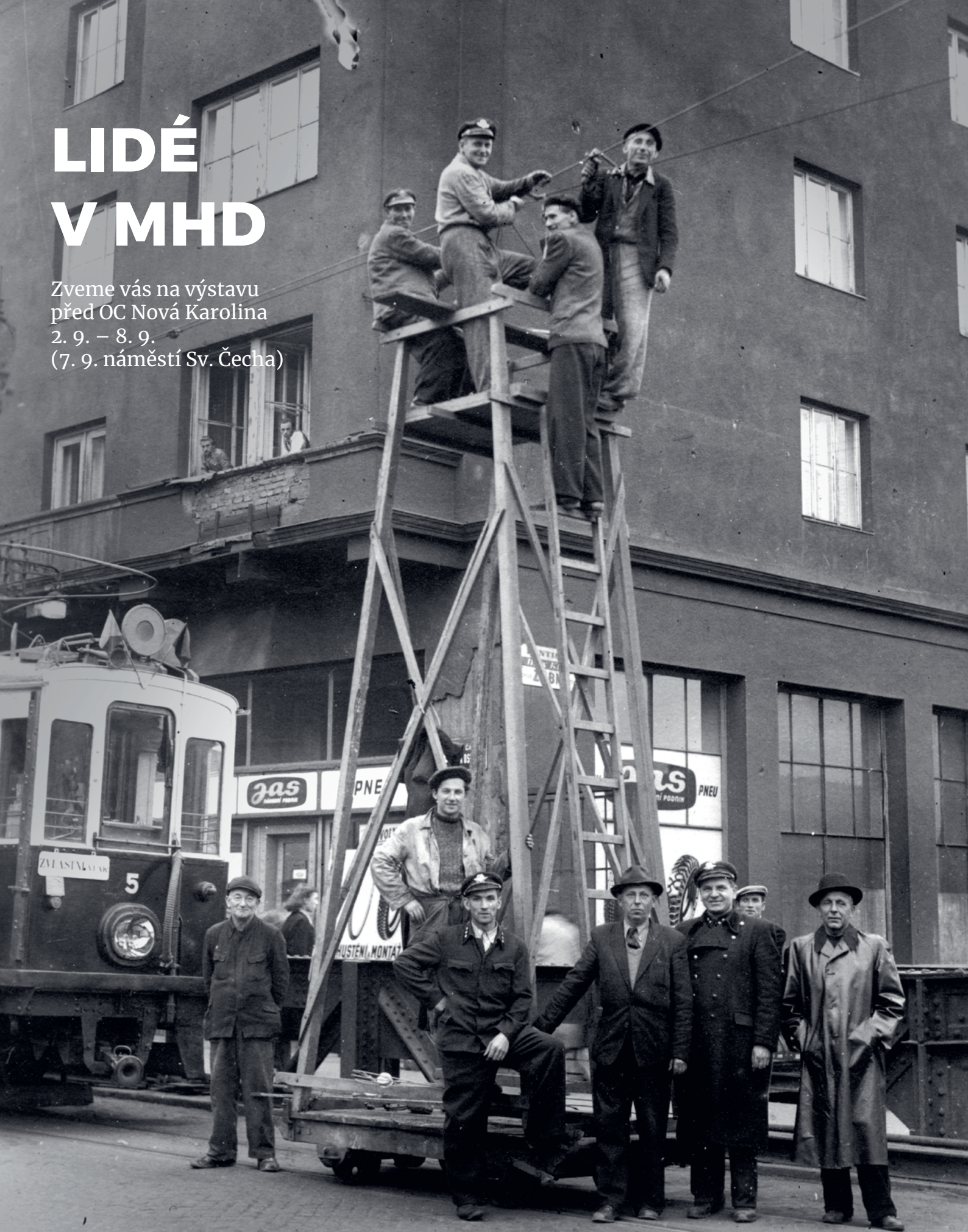
Miroslav Albrecht

Kdo nestihl muzejní noc, mohl si naše historické skvosty prohlédnout v otevřeném depozitáři.

LIDÉ V MHD

Zveme vás na výstavu
před OC Nová Karolína
2. 9. – 8. 9.
(7. 9. náměstí Sv. Čecha)

Z tohoto snímku z archivu Jiřího Boháčka, který je k vidění i na výstavě, by současní bezpečnostní technici určitě radost neměli. Při práci na trakčním vedení se dříve používaly trolejové věžky, pracovníky nazývané „gerist“. Záběr byl pořízen začátkem října 1950 při zkušební jízdě na trati přestavěné z normálního na úzký rozchod od mostu Miloše Sýkory na nové úzkorozchodné nádraží na Smetanově náměstí. Úplně vpravo je vedoucí pan Bedřich Tomášek.

Rozhovor s Jiřím Boháčkem vedl Mirek Albrecht (vlevo) v nejstarší historické tramvaji č. 25 ze sbírky DPO.

„KOLEJOVÁ DOPRAVA MĚ UCHVÁTILA UŽ JAKO MALÉHO KLUKA A STÁLE JE TO MOJE SRDCOVKA“

V období intenzivních příprav na poprázdňinové vyvrcholení letošních oslav 130 let MHD v Ostravě jsme o rozhovor požádali Jiřího Boháčka – kolegu, který se historii veřejné dopravy na Ostravsku a jeho okolí věnuje od mládí a je dlouhodobě nevyčerpatelným zdrojem cenných faktů a informací. Jirka Boháček (JB) je také klíčovým spolupracovníkem a garantem zajištění řady akcí v letošním nabitém harmonogramu oslav.

Jirko, my dva se spolu známe už třiatřicet let. Víš o tobě mnoho zajímavého a myslím, že by to mohlo zajímat i naše čtenáře. Takže, jak se vlastně stalo, že ses začal věnovat historii MHD?

JB: Ano, můžeme říkat MHD, ale to je trochu ohraničující, v mém případě se jedná hlavně o zálibu v kolejové dopravě. Věnuji se historii veřejné dopravy obecně, trolejbusy a autobusy nevyjímaje. Ale

kolejová doprava a vše, co s ní souvisí, to je moje srdcovka. A nejen v Ostravě, i když ta je mi nejbližší. Mám zmapováno více evropských měst, a třeba polské tramvajové provozy mám po Ostravě také ve velké oblibě a badatelském hledáčku.

Kolejová doprava mě uchvátila už v raném dětství. Zlom nastal, když jsem v roce 1961 slyšel v rozhlase, ve vysílání pro děti na dobrou noc, čtení z knihy Pohádka o staré tramvaji a vzápětí jsem byl v kině na promítání stejnojmenného filmu.

Tenkrát jsem se těšil na každou jízdu tramvají za prarodiči, kteří bydleli ve Vítkovicích, v blízkosti bývalé tramvajové jednokolejky vedené ulicemi Zengrova a Lidická. Ze všeho nejvíce se mi líbily hlavně staré dvounápravové vozy, s kterými jsem jezdil nejraději.

Řada lidí v DPO tě zná jako kolegu-historika, správce naší podnikové sbírky historických vozidel, který dříve pracoval na naší dopravní cestě. Ty jsi ale nebyl vždy jen zaměstnancem našeho podniku. Jaká byla tvá cesta až k současné pozici?

JB: Vůbec ne přímočará. Absolvoval jsem ostravskou stavební průmyslovku a pak jsem se 39 let podílel na výstavbě dopravních staveb na Ostravsku, ale i v jiných regionech. Přitom jsem se věnoval svému koníčku. V práci mě přirozeně nejvíce bavily stavby tramvajových tratí. Byl jsem např.

zodpovědný za výstavbu tramvajové tratě podél ulice Místecké a prodloužení tramvaje na dnešní smyčku Dubina. V roce 2013 jsem provedl životní zlom, využil šance, a nastoupil k Dopravnímu podniku Ostrava jako vedoucí odboru dopravní cesta. Nastalo mé profesně určitě nejšťastnější období. Mohl jsem být přímo u městské dopravy. Nejen jako fanda, ale jako zaměstnanec. Po předání funkce svému mladšímu nástupci jsem se o to více upnul k historii a jsem velmi rád, že mohu právě tuto činnost pro dopravní podnik dosud vykonávat.

Jirko, my jsme taky rádi, že jsi stále s námi... Patříš mezi zakládající členy Kroužku přátel MHD v Ostravě, který je dnes u všeho dění kolem historických vozidel v Ostravě. Jak to bylo s jeho vznikem?

JB: Asi v 17 letech jsem začal fotografovat tramvaje a vše, co s nimi souviselo. Mimochoodem, mým prvním fotoaparátem na kinofilm byla tenkrát obyčejná Smena 8 za 280 Kčs, ovšem snímky z ní patří dnes k těm nejcennějším v mé sbírce. Pak jsem zjistil, že nejsem sám, kdo fotografuje tramvaje. Seznámil jsem se s pár novými kamarády se stejnou zálibou, a společným úsilím jsme tenkrát v únoru 1978 Kroužek přátel MHD založili. Podpora dopravního podniku zprvu nebyla velká, ale umožnili nám scházet se mj. i ve vozovně, nebo také v odstavené dvounápravové tramvaji. Naším prvním velkým cílem byla záchrana tramvaje č. 25 z roku 1919, která už tenkrát byla vyřazena z běžného provozu a sloužila jen jako služební vůz. Samozřejmě jí hrozilo dřív nebo později sešrotování, a tak jsme se do toho pustili. Umožnili nám, abychom svépomocí brigádnicky tramvaj postupně vrátili do podoby, kdy ještě jezdila s cestujícími. Na to jsme byli patřičně hrdí. Kroužek se pak rozrůstal a za podpory dopravního podniku se podařilo postupně rozšiřovat dnes jednu z největších sbírek historických vozidel MHD v republice.

Nechme teď prosím skromnost stranou a pochlub se trochu více, čím vším se v rámci své záliby zabýváš. Víš o tvé autorské publikační činnosti, děláš výstavy, věnuješ se stále aktivně Kroužku...

JB: Ano, je toho dost, co mě baví, ale i zaměstnává. Prostudoval a nasbíral jsem za ta léta značné množství historického materiálu a mnoho tisíc fotografií. Dodnes ale zjišťuji, že řada oblastí, o kterých „něco málo“ vím, nebyla nikdy podrobně zpracována.

Tak jsem se do některých témat pustil. Jsem spoluautorem několika odborných publikací, přispívám také do odborných článků v časopisech a novinách. Nedávno proběhla vernisáž mé výstavy o drobných a místních drahách v našem regionu, která je dosud k vidění v Železničním muzeu moravskoslezském. V poslední době mi udělala velkou radost publikace o nákladní tramvajové dopravě, kterou jsme za podpory DPO stvořili s mým

JIŘÍ BOHÁČEK

- › Absolvent stavební průmyslovky, 39 let se věnoval výstavbě dopravních staveb na Ostravsku i v jiných regionech.
- › V letech 2013 – 2019 pracoval v DPO jako vedoucí odboru dopravní cesta.
- › Historií veřejné dopravy se zabývá celoživotně, v roce 1978 se stal spoluzakladatelem Kroužku přátel MHD v Ostravě.
- › Je spoluautorem několika odborných publikací, stále přispívá do odborných časopisů, fotografuje, pořádá výstavy.
- › Letos se významnou měrou podílí na přípravě a realizaci oslav 130. výročí MHD v Ostravě.

velkým vzorem, panem inženýrem Pavélkem. Aktuálně pak zase s tebou tvoříme památeční fotografickou publikaci k letošnímu výročí. A je toho stále mnoho, co by se dalo vydat. Snad se nám ještě něco v budoucnu podaří.

Ale nejen tramvaje jsou v centru tvé pozornosti? Nedávno jsme například spolu v řeči narazili na stará auta, a ty jsi mi jen tak od pasu „vystřihnul“ povídání

o nich, a jak je u tebe zvykem – s encyklopedickou přesností.

JB: Je pravda, že mě zajímá dopravní technika obecně, zejména železnice a na ní staré vagony, lokomotivy a historická infrastruktura. Dříve jsem se také hodně zajímal například o staré nákladní automobily Tatra, ale i o letadla z období 1. světové války a ze začátku letecké dopravy u nás.

Jsi velmi aktivním členem naší projektové pracovní skupiny k letošním oslavám a je spousta věcí, se kterými pomáháš. Jak se těšíš na zářijové oslavy?

JB: Těším se hodně, ale ještě nás čeká spousta práce. Nejsem na to sám, pomáhají nám i další členové Kroužku. Se správci vozidel musíme dokončit údržbu všech historických vozidel, abychom je mohli bezpečně na našich akcích provozovat. Je potřeba také zkoordinovat všechny dobrovolníky, bez nich bychom to měli mnohem složitější. Není to ale první kulaté výročí, které spolu chystáme. Sám víš, kolik s tím máš i v dalších organizačních věcech starostí. Ale pracujeme, s kolegy z Kroužku zodpovědně chystáme vše tak, abychom byli připraveni. Věřím, že to vyjde, jak má, a veřejnost i my budeme mít hezké vzpomínky.

Jirko, poslední otázka. Co tě v poslední době potěšilo?

JB: Spousta věcí. Mám radost, že se vedení DPO podařilo získat zvláštní dotace na opravu historického autobusu Škoda 706 RO a tramvaje Tatra T3. Budou to zcela jistě vzácné exempláře naší podnikové sbírky, i když dohled nad opravami vyžaduje opravdu hodně úsilí. Mám také radost, že o naši knihu o nákladní dopravě je velký zájem a že jsme mohli objednat dotisk. Mám radost, že se zase hýbou věci okolo muzea MHD. Když to počítám, je to už 16 let od prvních seriózních úvah a návrhů na jeho zřízení. Moc rád bych se toho dočkal. Bylo by to krásné završení našeho společného úsilí o vybudování stánku pro naše vzácná historická vozidla. Občané a návštěvníci našeho města by měli možnost seznámit se na jednom místě s velmi pestrými historiemi městské dopravy v našem regionu.

Jirko, přejeme ti hodně zdraví a mnoho dalších úspěšných let, kdy se budeš moci věnovat své životní zálibě. Děkuji ti za rozhovor.

JB: Také děkuji

Miroslav Albrecht

NABÍDKU OBĚDŮ ROZŠÍŘÍ PLNĚNÉ BAGETY

Nemáte zrovna chuť na „klasický“ oběd, nebo si ho v jídelně nestíháte sníst? Od 2. září máme na výběr nejen z hlavních jídel, polévek či salátů, ale dotované stravování rozšiřujeme o plněné bagety, které vyrábí tým naší závodní kuchyně.

Naši „DPO bagetu“ v automatu zakoupíte pouze s BISKou.

Naši kuchaři budou standardně připravovat tři druhy baget: vegetariánskou sýrovou (53 Kč), bagetu se šunkou (64 Kč) a bagetu s kuřecími stripsy (67 Kč). Zakoupit si je lze v potravinovém automatu v každém

areálu, a to pouze na zaměstnaneckou kartu – BISKu, nikoliv „za hotové“ či běžnou platební kartou. Než však k automatu zamíříte, musíte u specialistiky personální péče ve vašem areálu podepsat dohodu o srážce ze mzdy.

Bagety jsou součástí dotovaného stravování a jsou alternativou hlavního jídla, to znamená, že pokud si koupím bagetu za dotovanou cenu, nemám v daný den nárok na hlavní jídlo. Dohromady nesmí odběr bagety, dotovaného oběda či oběda ve fólii přesáhnout odpracované dny v kalendářním měsíci. Na odběr dotované bagety nemají nárok zaměstnanci v insolventci a v exekucích.

Kde najdu automat s bagetami?

- areál Autobusy Hranečník – chodba u výpravčích, hala údržby
- areál Tramvaje Moravská Ostrava – jídelní kout u vozovny
- areál Tramvaje Poruba – vestibul u vrátnice
- areál Autobusy Poruba – vestibul u vrátnice
- areál Dílny Martinov – vestibul před jídelnou, výpravná autobusů
- areál Vítkovická – zdržovna řidičů
- budova ředitelství – chodba v 1. patře

Bagety nelze předem objednat jako oběd. Koupíte si pouze ty, které budou v danou chvíli k dispozici. Do automatů budou bagety doplňovány každé pondělí, středu a pátek.

Lukáš Sarganek

JAK VÁM DNES CHUTNALO? HVĚZDIČKUJTE!

Od května jsme tradiční „hvězdičkování“ závodního stravování vylepšili tím, že nyní hlasujete o konkrétním jídle, které jste si zrovna k obědu dali. Na tabletu stačí tedy zvolit jeho číslo a pak už jen příslušným počtem hvězdiček (5 je nejvíc!) vyjádřit, jak moc jste byli se svým obědem spokojeni.

Byli bychom rádi, kdybyste při odchodu z jídelny „ohvězdičkovali“ také jídlo, které vám v daný den nechutnalo (samozřejmě minimálním počtem, tedy jednou hvězdičkou). Pokud se k němu nevyjádříte, nebudeme o vaši nespokojenosti vědět.

Začátkem následujícího měsíce vždy na Viva Engage (Naše DPO) zveřejníme,

která jídla u vás nejvíce „zabodovala“. Například za červen to byly palačinky s lesním ovocem a vanilkovou omáčkou (H1), přírodní vepřový řízek a řecké tzatziki (H2), krůtí guláš s klobásou (H3) smažené rizolety (H4). Během prázdnin byla nabídka omezena na dvě jídla denně, proto se k vyhlášení strážnický nejúspěšnějších obědů zase vrátíme v hodnocení za září.

Děkujeme vám za vaši zpětnou vazbu, která nám pomůže, abychom naše závodní stravování nadále zlepšovali.

Leona Starostková

ČÍSLO MĚSÍCE 41 541 Kč

Taková je výše průměrné
hrubé mzdy v DPO
za leden až červenec 2024
(bez mezd
top managementu).

PRŮZKUM SPOKOJENOSTI ZAMĚSTNANCŮ

Dotazníkový průzkum, jak jsme spokojeni v DPO, má svou kontinuitu: první byl realizován v roce 2022, letos jsme na otázky odpovídali už potřetí. Byly opět pokládány elektronickou formou a svou spokojenost jsme vyjadřovali na „smajlíkové“ škále, která odpovídala stupnici od jedničky do pětky (pětka znamenala nejvyšší kladné hodnocení).

Všechny otázky kromě jediné, jež se mění každý rok, měly opět stejné znění jako v předchozích dvou letech, abychom mohli porovnávat, kde se zlepšujeme více a kde méně. Otázky byly rozděleny do čtyř oblastí: pracovní prostředí, informovanost, podpora zaměstnavatele, odměňování.

Škoda, že anonymní dotazník vyplnilo „pouze“ 458 zaměstnanců; přesto se

jedná o reprezentativní vzorek, v němž jsou zastoupeni jak řidiči, tak TH a ostatní zaměstnanci napříč všemi útvary společnosti. Takže, kdo to nestihl letos, další příležitost bude mít zase za rok, kdy dotazníkový průzkum opět uskutečníme.

Nač jsme se ptali?

V oblasti **pracovního prostředí** jsme zjišťovali, jak jste spokojeni se

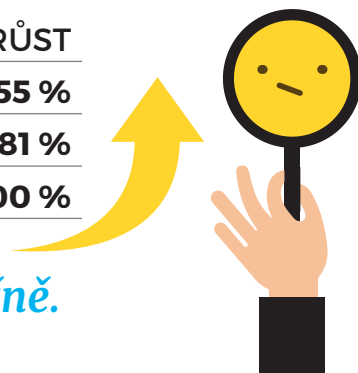
stravováním, jak hodnotíte pracovní oděv, zda se v práci cítíte bezpečně a jak řidiči vnímají kvalitu zázemí. **Informovanost** byla zaměřena na to, zda víte, co se děje v jiných odděleních, zda se k vám dostanou novinky ve firmě, zda máte včas přehled o směnách či zda máte jasno ve svých pracovních povinnostech. V další oblasti nás zajímal váš názor na to, zda vnímáte **podporu zaměstnavatele** jako dostatečnou, zda reagujeme včas na vaše připomínky nebo zda vám pomáháme osobně růst. Oblast **odměňování** se týkala nastavení osobního ohodnocení a mimořádných odměn, srovnatelnosti mezd s obdobnými pozicemi v kraji, nabídky firemních benefitů.

Jak se nám tedy dařilo „do třetice“? Podívejte se sami.

PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ

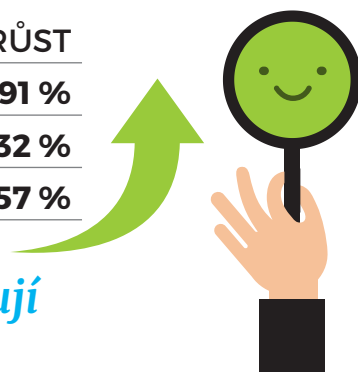
	2023	2024	NÁRŮST
VŠICHNI	3,23	3,28	1,55 %
THZ	3,70	3,73	0,81 %
ŘIDIČI	2,94	2,94	0,00 %

Na svých pracovištích se cítíme bezpečně.

DOSTATEK INFORMACÍ

	2023	2024	NÁRŮST
VŠICHNI	3,67	3,74	1,91 %
THZ	3,88	3,97	2,32 %
ŘIDIČI	3,50	3,52	0,57 %

Pokračujeme v aktivitách, které zvyšují informovanost o dění ve firmě.

PO ROCE JSME SI OPĚT DALI VYSVĚDČENÍ

Pokud jde o celkovou spokojenost ve firmě, loňská „známka“ 3,30 se zvedla na 3,39. Máme tedy dobře nakročeno, ale zároveň je patrné, že k dosažení nejvyšších příček na pětibodovém žebříčku máme stále ještě co zlepšovat.

Máte naši podporu

Nejvyšší ohodnocení, které se „přehouplo“ přes známku čtyři, jste stejně jako loni udělovali v oblasti informovanosti, a to především pokud jde o povědomí o vašich povinnostech a o informacích, jež se ve směnném provozu týkají rozvržení směn. V oblasti pracovního prostředí nás těší, že se na svých pracovištích cítíte stále bezpečněji (věříme, že je to i díky kamerám ve vozech a lepší spolupráci s ostrahou areálů) a řidiči jsou spokojenější s kvalitou svého zázemí. Naopak nepatrně klesla známka u hodnocení stravování a kvality kabin vozů (známkovali řidiči). Stále roste

spokojenost s podporou, kterou naše firma zaměstnancům poskytuje, a lepší známkou jste také vyjádřili, že reagujeme na vaše připomínky.

„Předehnali“ jsme region

Nejvyšší nárůst spokojenosti zaznamenala oblast odměňování. Nejsme soukromou společností, ale poskytujeme veřejnou službu, oblast odměňování proto nelze označit za naši konkurenční výhodu. Přesto jsme rádi, že s jistotou a stabilitou, kterou svým zaměstnancům jako hlavní „přednost“ práce v DPO nabízíme, se nám daří udržet výši mezd nad průměrem mzdy v Moravskoslezském kraji (MSK). Výše průměrné hrubé mzdy v DPO byla za

letošní leden až červenec 41 541 korun (viz předchozí strana Číslo měsíce), výše průměrné hrubé mzdy v MSK za 1. kvartál 2024 (podle ČSÚ) 39 200 korun.

Otázka na závěr

Do průzkumu jsme opět zařadili jednu aktuální otázku, která je v jeho rámci jedinečná a další rok se neopakuje. Tentokrát jsme se ptali, **jak je pro vás důležitá možnost přivýdělku v DPO formou DPP/DPČ přesčasů**. Důležitost jste vyjádřili známkou 3,19, což je nadprůměr. V současné době je náš dopravní podnik konfrontován s novou situací, kdy díky nástupu nových zaměstnanců klesá u řidičů a TH pracovníků s vedlejší činností řízení vozidla MHD množství přesčasových hodin k přerozdělení. S plnými stavy/nadstavami se učíme pracovat, avšak spokojenost stávajících zaměstnanců v této oblasti pro nás bude vždy klíčová.

Jan Bílý

PODPORA FIRMY

	2023	2024	NÁRŮST
VŠICHNI	3,29	3,42	3,95 %
THZ	3,58	3,68	2,79 %
ŘIDIČI	3,07	3,17	3,26 %

Stále více oceňujeme, že nám DPO pomáhá profesně růst.

ODMĚŇOVÁNÍ

	2023	2024	NÁRŮST
VŠICHNI	2,75	2,94	6,91 %
THZ	3,07	3,23	5,21 %
ŘIDIČI	2,50	2,66	6,40 %

Ve mzdách jsme o krok napřed ve srovnání s regionem.

SLUŽEBNÍ PŘÍKAZY V TELEFONU? BLÍZKÁ BUDOUCNOST

„Kdy to mám číst? Vždyť to má šest stránek! Mám tak akorát čas si nachystat vůz! Jezdím pět linek! Na každé je nějaká objížďka, nebo aspoň přemístěná zastávka! Doma nic číst nechci, mám spoustu jiné práce.“ To jsou nejčastější věty, které zaznívají hned po vyvěšení služebního příkazu na nástěnku. Nutno říct, že jsou to připomínky opodstatněné. Najít řešení, které by bylo přijatelné jak pro zaměstnavatele, tak pro řidiče se zdálo být téměř nemožné.

Papírovým služebním příkazům už odzvonilo. Od příštího roku je bude mít každý řidič ve svém telefonu.

Stačí kliknout na ikonku...

Tým lidí složený ze zaměstnanců dopravního úseku, odboru ICT, odboru legislativy a kontroly i zástupců odborových organizací takové kompromisní řešení našel. Řidiči se po přihlášení do služební aplikace zobrazí u každé směny přidělené na nejbližší dny informační ikonka s počtem služebních příkazů, které pro tuto směnu platí. Když na ni klikne, uvidí se seznam služebních příkazů. Ty budou barevně odlišeny podle toho, zda služební příkaz řidič již přečetl, nebo ještě ne. Zobrazovat se budou pouze služební příkazy vydávané oddělením jízdních řádů a oddělením výluk. Otevření dosud nepřečteného

služebního příkazu bude zaznamenáno a řidiči vznikne nárok na příplatek ke mzdě. Tím, že bude tento systém součástí služební aplikace, bude mít každý možnost seznámit se služebními příkazy, kdy bude chtít.

Aby k řidiči proudily pouze informace, které jsou pro výkon jeho práce podstatné, dostanou „grafikonáři“ nástroj, který bude každý služební příkaz adresovat na konkrétní trakce, linky, nebo dokonce pouze pro konkrétní směny.

Řešení pro každého řidiče

Protože ne všichni jsou ochotni používat svá soukromá mobilní zařízení pro služební účely, nabídl zaměstnavatel

každému řidiči v pracovním poměru na výběr, zda chce být vybaven tabletem, mobilním telefonem, nebo pouze SIM kartou, kterou si vloží do svého zařízení. U karet SIM bylo také možné vybrat si mezi fyzickou SIM kartou nebo technologií eSIM. V tomto případě si ale každý musel ověřit, zda jeho telefon danou technologií podporuje. Řidiči pracující na dohodu o pracovní činnosti budou vybaveni SIM kartou. Hlasové volání v síti DPO je neomezené, tj. zdarma lze volat na všechna telefonní čísla uvedená ve firemním telefonním seznamu, včetně služebních telefonních čísel kolegů. Volání mimo tuto síť, kromě tísňových volání, je zpoplatněno. Datový tarif 3 GB je ze zkušenosti dostačující k běžnému pracovnímu provozu, ale to bude v rámci testování ještě ověřeno.

Služební příkazy pro každou směnu řidiči najdou v nové aplikaci

Podle průzkumu, který jsme v nedávné době provedli, je mezi řidiči největší zájem (přibližně 80 procent) o přidělení SIM karty. Z toho řádově desítky řidičů upřednostnily eSIM. Zhruba 15 procent řidičů požádalo o mobilní telefon a zanedbatelný počet řidičů si vybral tablet. V současnosti probíhá finální aktualizace požadavků na vybavení mobilním zařízením (SIM kartou) o nově příchozí řidiče. Oddělení IT následně zajistí dodání ve zjištěných počtech.

Od ledna „naostro“

Programátoři vytrvale pracují na vývoji softwarových částí projektu, včetně propojení s firemním informačním systémem Helios Nephrite. Následovat bude fáze testování, aby od 1. ledna 2025 celý systém běžel pokud možno bezchybně. Pravidla pro elektronické seznamování řidičů se služebními příkazy, vybavování a používání firemních mobilních zařízení bude řešit připravovaný vnitropodnikový předpis.

Celý projekt směřuje k tomu, aby řidiči měli snazší a pohodlnější přístup k informacím. Zároveň jde o další příspěvek v pokračující digitalizaci firmy.

Libor Třetina

UŽ JEZDÍME!

Modernizace tramvajové trati na ulici 28. října (před budoucí budovou nové koncertní síně) se svým technickým řešením „deska pružina“, umožňujícím maximální útlum vibrací a hluku při průjezdu tramvají, zařadila ke stavbám, které jsou unikátní nejen v rámci Ostravy, ale celé České republiky. Řešení „deska – pružina“ spočívá v tom, že nosná železobetonová deska, na které jsou upevněny kolejnice, je položena na pružné terče a na nich „odpružena“.

Nová pevná jízdní dráha je hotová a 16. srpna byla uvedena do zkušebního provozu. Přes veškerá úskalí, která se v průběhu stavby vyskytla, jsme ji dokončili v plánovaném termínu. Poděkování patří všem kolegům, kteří se na realizaci podíleli.

Petr Holuša

Modernizovaná trať včetně nástupišť je osazena krytem z přírodní žulové dlažby.

ZAČALA REKONSTRUKCE DVOU STŘECH

V rámci pokračujících investic do nemovitého majetku jsme vybrali zhotovitele na rekonstrukci střech v Moravské Ostravě (hala vozovny) a na Hranečníku (hala lehké údržby).

Jedná se o šikmé střechy, kde hlavní odlišností je nosná konstrukce samotného střešního pláště. V případě Hranečníku tvoří nosnou konstrukci lehké ocelové

vazníky, které je nutné podle nového statické posudku opatřit doplňujícím vyztužením, v Moravské Ostravě tvoří hlavní část nosné konstrukce betonové

vazníky a betonová deska. Finální skladba střechy bude stejná, přičemž hlavní část tvoří tepelná izolace, jenž zlepší podmínky v halách. Na ni je kotvena střešní fólie v tloušťce 1,5 mm. Na obou střechách budou vyměněny světlíky tak, aby splňovaly současné parametry na prostup tepla. Realizaci obou staveb jsme zahájili 5. srpna.

Petr Holuša

BOUŘKY JSME ZVLÁDLI

Začátek léta přinesl nevídané bouřky. Nejen popadané stromy na řadě míst výrazně zkomplikovaly provoz MHD. Jen díky úsilí a nasazení všech našich zaměstnanců se závady dařilo rychle

odstraňovat. Všem, kteří se na odklizení škod a obnovení provozu MHD podíleli, děkujeme za skvěle odvedenou práci.

Tereza Šnoblová

KDYŽ MÁTE ŽOLÍKA...

Žolíky jsou systémem odměňování řidičů za pomoc při řešení mimořádných situací. Za každou „směnu z volna“ dostává řidič hvězdičku, za pět hvězdiček žolíka. Žolík následně slouží pro upřednostnění požadavku (dovolená, volno atd.) u již zveřejněných směn. Neuplatněné žolíky se jednou za kalendářní čtvrtletí proplácují (jeden žolík = tisíc korun). Za druhé čtvrtletí jsme proplatili téměř 800 žolíků. Jejich počet, který odráží ochotu řidičů vyjít nám vstříc v mimořádných situacích, nás překvapil. Děkujeme!

Jiří Suchánek

TYRKYSOVÁ SETKÁNÍ

Akce pro zaměstnance se během léta rozjely naplno. Zde je malé ohlédnutí.

Vítání prázdnin na Skalce

Skalka Family Park ve Vřesině u Ostravy je ideálním místem pro rodinnou zábavu, o čemž se každoročně přesvědčují stovky našich zaměstnanců – na letošní vítání prázdnin v pátek 28. června jich do areálu dorazilo více než osm set (včetně rodinných příslušníků). Více než tři desítky atrakcí si užívali malí i velcí, a většinou nevynechali ani návštěvu kontaktní minizoo s více než stovkou zvířátek. Rodinný den si zde určitě zopakujeme na konci příštího školního roku.

Biatlon na Hranečníku

Areál Hranečník patřil v sobotu 13. července sportovním aktivitám a zdravotní prevenci. Zaměstnanci i jejich rodinní příslušníci si bez rozdílu věku mohli vyzkoušet běh na běžkách a střelbu z laserové pušky, nebo si nechat změřit zrak, tlak, hladinu cukru či využít jiné zdravotní poradenství. A také v soutěži s O2 vyhrát mobilní telefon! Nechybělo občerstvení v podobě grilované klobásy nebo hermelínu, pro malé ratolesti byly připraveny sladkosti a tyrkysová cukrová vata.

Stany zdraví v Porubě

Ve středu 7. srpna se areál autobusy Poruba proměnil v centrum zdraví a prevence. Ve „stanech zdraví“ měli zaměstnanci možnost podstoupit řadu zdravotních vyšetření, měření a konzultací. Nabídka byla opravdu pestrá – od měření zrakové ostrosti, přes stanovení stáří cév a kontrolu krevního tlaku, až po určení plicního věku. Velký zájem byl zejména o podologickou poradnu, kde si zájemci mohli rovnou objednat vložky do bot přímo „na míru“. Podobné akce jako součást zaměstnaneckých benefitů plánujeme i do budoucna.

Výšlap na Lysou

Královnu Moravskoslezských Beskyd jsme pokořili už podruhé – tradice byla „založena“ v loňském létě. V sobotu 27. července jsme vyrazili autobusem z Hranečnicku a z Visalají pokračovali pěšky na vrchol. Zpáteční cesta vedla do Malenovic, kde nás čekal odvoz do Ostravy. Počasí nám přálo a všichni účastníci si to náramně užili.

Den v Motoparku

Že u nás ve firmě máme rádi vše s motorem, ať na dvou nebo čtyřech kolech, jsme si ukázali 3. srpna v Motoparku Ostrava, kam zavítalo na 250 malých i velkých milovníků motorismu. Po celý den byla plně obsazená jak dráha na motokáry, tak jízdy na čtyřkolkách. Nechybělo ani dobré občerstvení, a tak zde mnozí s rodinami strávili celou sobotu.

NA LYŽE NA SKLONKU LÉTA? SE SKIPASEM ANO!

V rámci barterové spolupráce se společností SKI365 jsme pro vás připravili skipasy, které můžete využít pro sebe a své rodinné příslušníky v ostravském areálu SKI365 (Avion Shopping Park) do 30. září.

Po rezervaci volného vstupu minimálně dva dny dopředu na webových stránkách www.ski365.cz můžete lyžovat na sjezdových nebo běžkových lyžích a snowboardu hodinu zdarma, pod vedením zkušeného lektora. Pro rodinné příslušníky je pak lyžování s 50procentní slevou. Nic si nemusíte brát s sebou, potřebné vybavení dostanete na místě. Skipas si můžete objednat na e-mailu benefity@dpo.cz, nebo telefonicky na čísle 597 402 1563/1562.

Pro inspiraci přikládáme zkušenosti našich kolegů, kteří již svůj skipas „prolyžovali...“.

Beata Bálintová, oddělení dotační projekty: „Lyžařské centrum SKI365 jsem navštívila se svou dcerou, která si vybrala lekci sjezdového lyžování. Líbilo se jí, že si může zalyžovat po delší pauze a zkusit si to tak „trochu jinak“. Já jako rodič jsem ocenila naprosto profi přístup trenéra k výuce, a vnímavé chování k dítěti. Tento benefit za vyzkoušení určitě stojí. Byl pro mě přínosem i jako pro nelyžaře, protože dcera si to užila a bylo to huštýý!“

Petr Coufalík, středisko údržby autobusy Hranečnick: „Benefit jsem uplatnil se svou pětiletou dcerou, která na lyžích stála poprvé, a já je vyzkoušel po několika letech. Je to dobrá zkušenost a moc fajn způsob, jak trávit volný čas a naučit se něco nového. Určitě bych doporučil všem, ať už začínajícím lyžařům nebo pokročilým. Je super vyzkoušet si lyžování i v létě. Je to úžasné odreačování a pohoda. Celkově mám z celé návštěvy ski areálu výborný dojem.“

Leona Starostková

ZPRÁVY Z FACEBOOKU

Michaela Janoušková: S těžce postiženým dospělým synem – vozičkářem, jsme se včera večer taky na chvíli přišli podívat. Syn tyto akce miluje nade vše, hlavně projíždky starými vozy. Protože už ale nemám sílu a hlavně chut pořád shánět a prosit silné chlapy, kteří by syna do vozu na vozíku vytáhli, raději už poslední roky nechodíme. Setkali jsme se i s nepříjemným odmítnutím apod... včera jsme ale měli obrovské štěstí – pak řidič nám sám

nabídnul, jestli se chceme svézt, sehnal další silné chlapy a vynesli syna do starého busu a pak ještě na vozíku do dalšího. Strašnou radost nám tím udělali, moc jim děkujeme, syn byl opravdu přešťastný. Pan řidič se jmenoval, myslím, Jirka, pamatuje si nás z předchozích let – opravdu moc díky a veliká pochvala za ochotu, empatii atd. 🍕 (Muzejní noc)

Pavla Štýbarová: Nejen super akce, ale i výborné DPO. Kdo nezkusil jiné krajské

DP, netuší, jak moc dobře se v Ostravě cestuje. Takže díky i za to 😊 (Muzejní noc)

Eva Lorn Juřenová: Bylo to naprosto skvělé, kouzelné a nostalgické! 😊 Moc děkujeme za tuhle příležitost a zážitek! Velká pochvala za sympatické a ochotné řidiče, hlídače a všechny ostatní, kdo se na tomto krásném dni podíleli ❤️ (Muzejní noc)

POCHVALY A PODĚKOVÁNÍ

Doprava autobusy Hranečnick

- › Miroslav Všetula, řidič: za klidný rozjezd a velmi laskavý přístup k cestujícím.
- › Lukáš Fridrich, řidič: za striktní kontrolu platných jízdenek.
- › Stanislav Vincour, řidič: za příkladné a profesionální jednání.
- › Ivo Protivínský, řidič: za pomoc při nástupu osoby na invalidním vozíku.
- › Petr Šlejmar, řidič: za vyčkání na cestující.
- › Otakar Topič: za oznámení protiprávního jednání na PČR, které pomohlo k odhalení pachatele.

Doprava autobusy Poruba

- › Kristýna Paláčková, řidička: za zajištění bezpečnosti při cestování s malými dětmi.
- › Vravko David, řidič: za profesionalitu a poskytnutí informací během období výluk.

Doprava trolejbusy

- › Vladislav Kobasa, řidič: za pomoc s vrácením ztraceného mobilního telefonu.

Doprava tramvaje Poruba

- › Martin Grussmann, řidič: za proaktivní pomoc při nástupu kočárku do vozidla.
- › Terezie Kokindová, řidička: za vyčkání na cestující.

- › Ivona Hrabovská, řidička: za pomoc při nástupu kočárku do vozidla.
- › Klára Holbíková, řidička: za poskytnutí informací k městské dopravě a odbavení.
- › Kristýna Domesová, řidička: za vyčkání a umožnění nástupu do vozu.
- › David Prauzek, řidič: za plynulou a bezpečnou jízdu.
- › Miroslava Stachová Pokorná, řidička: za milý přístup při řešení mimořádné události na trati.

Oddělení přepravní kontrola

- › Petr Šumský a Marian Daubner, přepravní kontrolaři: za přivolání rychlé záchranné služby při nevolnosti jedné z cestujících.

SLOVNÍČEK OSTRAVSKÉHO DOPRAVÁKA

„Vyměň na tom sběrači botku.“

Botka = svorka na konci tyčového sběrače proudu, která slouží k uložení vyměnitelné grafitové kluzné vložky.

Slangové výrazy můžete posílat na zpravodaj@dpo.cz.

Vaše „mluvka“ Terka

Nakupujte

na coool.cz

59 Kč

FESTIVALOVÝ KELÍMEK

Vychlazený drink do dopravního kelímku? Ale ovšem! Jestli potřebujete veselý plastový půllitřík, ať už na zahradu k bazénu nebo na festák, máme pro vás novinku!

coool.cz

„Jsem ukázněný řidič, nikdy nikoho nepředjíždím!“
„A co máte za vůz?“
(tajenka)

POMUCKA: ALDER, ANNO, KAL, LANE, LERAUS, PEAS	INIC. HERCE LISKY	HLE (NÁŘEČNĚ)	DVIH V METRICE	TRÓŠKU	NĚMECKÝ DĚDEČEK KOD EVROPSKÉ MĚNY		INIC.	ÚSMĚSEK ŘÍMSKÝ 4		ANGL. BOLEST STROMO- RADI		FRAN- COUZSKÝ JEDEN	ZNAČKA STAT- AMPERU
PAMĚTNÍ KOVOVÁ ZDOBENA DESTIČKA							OSLÍ HYKÁNÍ DŘUH PAPOLUŠKA		FILIPÍNSKÁ SOPKA CITO- SLOVCE PODIVU		ELEKTRICKÝ NABÍTA ČÁSTICE ŽENSKÉ JMÉNO (7.6.)		
NÁŠ HEREC (1905 - 1991)						AKADEMIE VĚD (ZKR.) PODĚS		HRDINA ORIEN- TALNÍCH POHÁDEK UMOTAT					
	ROZSAH (ŘÍDCE)	ZKRATKA REZERVACE SLOVENSKÝ PROJ			JUDŮV SYN CITO- SLOVCE ZVUKU TRUBKY		VZDÁLIT SE JÍZDOU ODVĚTA				KRASOCIT ZNAČKA SUŠENEK		
TĚŽKÁ OTÁZKA					TAJENKA TEMNOTA					JMÉNO ZPĚVÁČKY MACHÁLKOVÉ JMĚLEČKA TROJICE			
SLOVENSKÝ IR			RUSKÝ RÁNO VELKÁ KAPKA				VYPRAVENÍ SEMENE DO PUDY (ZAST.) KOŽNÍ CHOROBY		BALETNÍ SUKENKA NĚMECKÝ CHEMIK (NOSITEL NG)			LATINSKÝ JÁSON	VLASTNÍ EVĚ
OBYVATEL ŘECKA				MOJE KRÁTER NA MĚSICI		ČESKÝ PRAVNÍK 19. STOLETÍ STAROŘÍM- SKÁ MINCE		JEDNOTKA PLOCHY NEDOSTA- TEČNA			SVĚTADIL KŮŇ S LYSINOU (NÁŘEČNĚ)		
	KAM (NÁŘEČNĚ)	DOMÁCKÝ ALENA NAŠE BYVA- LA TANEČNÍ SKUPINA			BRAZILSKÁ ŘEKA ČLOVĚK VYNÍKAJÍCÍ VE SVĚM OBORU			HUDEBNÍ SNÍMEK REALITNÍ KANCELÁŘ (ZKR.)			JMŮTA V ROZTAVĚ; NĚM STAVU ROOSEVEL- TOVY INICIÁLY		
ŠTOS				TRUMFY POVZDECH			MUŽSKÉ JMÉNO (17.4.) INIC. HERCE BROUSKA					ZVRATNÉ ZÁJMEMO NÁZEV HLÁSKY Š	
TROPICKÉ OVOCE						STRŽ				STARO- ŘECKÁ KONCERTNÍ KRUHOVÁ BUDOVA			
HOVOROVÝ SOUHLAS			UPOZOR- NĚNÍ			CHEM. ZN. YTTERBIA		NĚMECKÝ ON		VELKÝ BODÁVÝ HMYZ (MN. Č.)			

JUBILEA

Jméno a příjmení	výročí	datum výročí	útvár
David Tchuř	25	01.08.2024	TAH
Marek Pustelník	25	05.08.2024	TVS
Pavel Plaček	30	01.07.2024	TVS
Zdeněk Šulák	30	01.07.2024	DTO
Eva Rechterovičová	30	15.08.2024	DTP
Pavel Kozar	35	01.07.2024	TAP
Petr Tomala	35	03.08.2024	TKV
Irena Činčurová	40	01.08.2024	PPP
Jiří Boček	45	02.07.2024	DAH

PRO ZASMÁNÍ / K ZAMYŠLENÍ

Vydává Dopravní podnik Ostrava a.s.
Poděbradova 494/2, 702 00 Ostrava
email: zpravodaj@dpo.cz
www.dpo.cz

Grafika a tisk: ZEMAN ART s.r.o.

Redakční rada
Ludmila Kadrnková – šéfredaktor
Miroslav Albrecht, Tereza Šnoblová,
Petr Tomala, Aleš Hladký,
Martina Vybíralová, Svatava Hueberová

Neprošlo odbornou jazykovou úpravou.

Magazín Dopravního podniku Ostrava
Dépéočko